

Húsalánilógin á tingi

FÓLKAFLOKKURIN SKEPTISKUR OG TJÓÐVELDISFLOKKURIN
DÁMDI EINKI UPPSKOTIÐ

Landsstýrið hefur lagt málið fyrst í tingi um at gera lógarbroyting í kreditfelagslöguna, soleiðis at tað eisini her í Føroyum verður gjørligt at fáa lán frá kreditfeløgum, nú Østifternes Kreditforening vil lán í Føroyum.

Fyri Javnaðarflokkinn segði **Jákup Lindenskov**, at landsstýrið fyrst í hálvum øðrum ári legði fram uppskot, soleiðis at landskassin veðhelt fyrst húsalánum, men varð hetta uppskotið ongantíð komið longri, vælsagtans tí, at tað vóru so miklir vansar. Best hevði honum dámt, um landið sjálvt hevði havt ein húsalánsgrunn, men tá serliga fiskivinnan kravur so mikla ílegging, eru møguleikarnir ringir at fáa ein slíkan. Afturlit var upprunaliga, at Realkreditstovnurin eisini skal lán til húsaþýging, men fiskivinnan kravur so nógv ílegging, at stovnurin ikki er førur fyrst at røkja hesa uppgávu. Kreditfelagslán verða tí ein góð hjálp, nú tað streingir so á hjá monnum at fáa húsalán. Hetta

er kanska ikki tann besti loysningurin, men vit kunnu verða fegnir, um vit í hvussu er fyribils kunnu fáa málið loyst, soleiðis sum landsstýrið skjýtur upp.

Fyri Fólkkaflokkin segði **Hákon Djurhuus**, at rætt var, at húsalánsspurningurin átti at fáa eina loysn. Hann kendt einki til, at realkreditstovnurin ikki hevði nóg mikil av peningi til eisini at lán til húsaþýging. Fyrliggjandi uppskot kom eftir hansara hugsan at fara við sær, at lánrentan í Føroyum fór at fara upp, so tað var hættisligt. Føroyingar hava higartil ligið lægst í útlánsrentu, men við hesum uppskoti verður órvisi.

Sigurð Joensen segði fyri Tjóðveldisflokkinn, at tað var lógið, at lógtíngið skuldi lóggeva fyrst danska lóg, tað mundi eingin grund vera fyrst hesum tiltaki, tí tey, sum byggja, kunnu fáa nóg mikil av láni í føroyskum sparikassum og øðrum stovnum. Uppskotið kom bert at fara við sær, at fleiri fóru at flyta til størplássi. Vit hava nógv tórn hús í smábýgdunum — Føroyingar høvdu eftir hansara áskoðan ívæleysa góðar møguleikar at byggja, bert teir ikki bygdu á ein so merkligan hátt, teir skuldu altíð hava so stórt pláss.

Fyri Sambandsflokkinn helt **Johan Poulsen**, at uppskotið frá landsstýrinum var ein góð hjálp fyrst, tey, sum skuldu byggja, nú lánimøguleikarnir eru so teprir, hann vónaði, málið fór at fáa góða undirtøku í lógarnevndini, har tað var skotið uppá at fara til viðgerðar.

Løgmaður takkaði framsogumonnunum fyri viðgerðina. Hann ásaðaði, at tað var rætt, at lánrentan fór ikki at liggjá lægri enn tann verandi; men tað er átroðkandi at fáa betri lánimøguleikar, og hetta uppskotið fór at geva høvi til at fáa 30—40 pst. lán móti 1. veðhaldi. Allur bæti botur, og sjálvt um treytin fyrst at fáa lán er, at matrikulering er farin fram, so ívæðist hann ikki í, at lánini fóru at verða víðkað soleiðis at tað fór at vera gjørligt at fáa lán, har loftavmyndan er farin fram, tí tað er ikki so long tíð síðan hetta arbeiðið varð gjørt.

Málið varð beint í lógarnevndina til viðgerðar.

Bøkur og bløð

Jeffrei Henriksen: Grundbók brævsúlans í føroyskum. Tórshavn 1961

Út er komin grundbók brævsúlans. Jeffrei Henriksen, kennari, hefur lagt til rættis. Tilfarið er bæði væl og hegnisliga úr hondum greitt, og tað er eingin ivi um, at við hesum tiltaki kunnu fólk flest vinna sær hollan kunnleika í føroyskum máli.

Í grundbókini eru 15 bræv við uppi 17 uppgávum í hvørjum brævi. Eftirlit er, at bókin eisini kann verða nýtt sum undirvísingarráðgjafi í framhaldsskúlanum.

Næmingagjald brævsúlans er 60 kr. Í leysum kostar bókin 13,50 kr. Hjá næmingum, ið frammanundan hava vísað sær bókin, er skúlakostnaðurin 50,00 kr.

2 skótajubileum í Havn í hesum mánaða

Á kyndilmessu vóru tað 35 ár síðani Skótalið Sigmund Brestissonar varð stovnað. Tað vóru 4 havnardreingir, ið byrjaðu við Eskild Christiansen á odda, men av tí, at Eskild var ov ungur at vera leiðari, varð ein Dani, S. A. Holm biðin at standa fyrst.

Liðið fekk skjótt egið hús, tað hugnaligu gomlu »Bakkahellu», og varð hetta skótaheimið í nærum 30 ár. Tað undraði mangan, at arbeiðið kundi ganga so væl í hesum litlu húsum, tí sum árinu gingu, nordist skótaliðið í stórum, frá at vera ein patrulja við byrjanina, varð liðið bytt í tvey í 1939; og afturat kom so úlvaflokkurin, hesin so týðningarmikli tættur innan skótaarbeiðið. **Baden-Powell** sigur sjálvur: ein góður úlvur gevur ein góðan skóta.

Men hvussu stórt enn hjartarúm var so varð »Bakkahella» alt ov litil, og fyrst fyra árum síðani fekk so liðið ein nýggjan vakran bygning við Havnará.

TEIR GRØNU, 20 ÁR

Undir seinna heimsbardaga fekk KFUM sitt egnu skótalið. Hin 9. febr. 1941 varð tað stovnað av Holm Petersen saman við fleiri. Sum ein grein av KFUM-arbeiðinum hevði liðið sitt holi í KFUM, sum tá var í Losjuni; og tá so felagið fekk síni egnu hús Oman Pisuvarða, fingur skótarnir dreingjast, stabs- og patruljurúm í hjallaranum. Teir grønu hava eisini í dag tvey lið og ein úlvaflokk.

Vit liva í eini tíð, har mest sum alt verður metti í peningi, og tá er tað gleði

ligt, at nøkur finnst, ið eru til reiðar at gera eitt arbeiðs ókeypis. Og til hesi hoyra m. a. skótaleiðarnir. Ongin uttan hann, ið sjálvur hevur verið við innan skótarørsluna, veit hvussu nógv leiðarnir hava at gera, og hvussu stórt teirra fyrirreikingararbeiðið er: fundir skulu haldast og dreingirnir, lærast upp í ymiskum, túrar, venjingar, kappingar, leirar o. a. leggjast til rættis. Og hví ofra teir so sína frítt soleiðis? Og hví hava vit skótarørsluna? Ja, fyrst at geva dreingjunum eina ríka barna- og ungdomstíð, og at venja teir upp soleiðis, at teir einaferð verða heimstaðnum og føðilandinum góðir borgarar.

Førelsrini hjá úlvum og skótum eru leiðarunum ógviliga takksom fyrst arbeiði teirra, og ikki bara tey, tað sæst best, tá skótaliðini skulu savna pening inn ella haldar basar, hvussu stóran kærleika øll havnarfólk hava til skótarnar.

Tann rætti vegin til lukku, sigur Baden-Powell, er at geva øðrum menniskjum lukku.

Gævi tit, gulu og grønu skótar, funnu henda vegin.

Fram um so brattar gøturnar liggja, skulu vit ganga okkara leið, upp móti fjallinum vilja vit byggja, fjallið tað visir okkum á leið, lið móti lið, vit skulu fram, aldri vit okkara lyfta svikja, vit hava fingið tað dýrastu hjálpið frá Guði, tú ikki mást vikja.

X.

Skattaræðsla

Átta ár lógu fólkkaflokksmenn og bóldu yvir skattaspurninginum, átta ár gjørdur teir einki.

Nú teir eru tveittir út av meirilutanum, leika teir í sum avrekappar, leika í, sum teir, ið vilja og kunna gera nakað.

Men nú trýr eingin teimum.

Nú lita øll á javnaðarmenn, at teir skulu koma við einari radikalarri skatta- og inntøkuskipan, soleiðis sum lögmaður, lögtingsformaður Øregaard og lögtingsmaður Poul Jacob Olsen boðaðu frá undir viðgerðini av skattaspurninginum, ið fór fram á tingi í vikuni.

Ánandi, at javnaðarflokkurin verður at koma fram við einum tilikum uppskoti, byrja fólkkaflokksmenn longu at mala grovt við, at javnaðarflokksins uppskot bara verður propaganda uppskot til komandi val.

KRISTIANSSAND eitur nýggjur linubátur úr Esberg, sum í gjár kom á Havnina. Anton Johansen á Strøndum er skipari, og manningin er eisini føroysk.

TJALDUR fór í gjárkvöldið til Keypmannahavnar. Fólkatingsmaðurin Jóhan Poulsen fór við tí.

FLEIRI SKIP eru á veg til marknað og fara at selja fyrst í næstu viku.

VAGBINGUR fer í dag á saltfiskaveiði

So veikir og skelvandi eru teir í kongunum — okkara goðu fólkkaflokksmenn, sum eingin litur á — sum eingin, ikki ein einasti, litur á.

Oyggjarvegurin

Tað frættist, at landsverkføðingurin og landsstýrið víðgæra, hvussu ið framhaldið av oyggjarvegnum eigur at takast, fara fram. Helst verður nú arbeitt frá Kollafjarðarmegin.

LUMUMBA FLÝÐDUR

Eingin hevur reiðiliga vítað, hvar Lumumba hevur verið fastsettur; men so í gjár frættist, at tað var eydnast honum saman við 2 av partamonnum hansara at flýggja úr fongli sínum — einum bóndagardi.

Tað eydnaðist teimum at yvirmanna teir báðar vaktarmennar og sleppa sær til rýmningar í einum bili, har stóð. Teir tóku tveir riflur við sær, so teir kunnu verja sær.

Eingin veit enn, hvar teir eru farnir; men kunngjørt er, at tann, sum finnur Lumumba, fær virði av 42.000 kr. aftur fyrst. Hinir báðir felagar hansara eru virðismettir til 7.000 kr. hvør.

Klakksvík í dag

25 ára stovningarveitsla NORÐOYA JAVNAÐARFELAGS byrjar í kvöld kl. 8 í Samkomuhúsinum. Ein hópur av javnaðarfólki í Norðoyum hevur teknað seg. Aftrat hesum koma so gestirnir aðrastaðni frá.

Atgongugjaldið verður latið við inn-gongdina.

Brúðleyp. Í dag kunnu hjúnini Hansa Paulina og Petur Martin Glerfoss halda silvurbrúðleyp.

Sama dag verða vígd í Mikladali Jonhild Glerfoss og Petur John Olsen, marinuvirkonstabel, ættaður úr Keypmannahavn.

»Rekord«

1960 varð rekordár hvat ið viðvíkur útflutningi, ið er nú endaliga uppgjørdur. Hann varð kr. 96,4 milliónir — 3 milliónir meiri enn besta árið — 1958 — frammanundan.

Hetta hava tey nýggju skipini avrikt. Tá ið vit nú í hesum ári fáa eini 20 linuskip aftrat, skuldu vit kunna vænta okkum góðan vøkstur aftrat í útflutninginum í ár og heilt munandi: útflutningsvøkstur í 1962, um einki óvanligt hendir, einki heimsragnarok, men friður og góð samhandilslikindi verða.

Av Tvøroyri

Sum kunnugt fingur serliga Tvøroyramenn óført burtur úr útróðrinum við opnum bátum ifjor.

Tað var »Tvøroyra-snellan« sum royndist so væl sum fiskireiðskap.

Nú lata Tvøroyramenn byggja hópin av — menn siga einar 12 — av stórum »innstalleringum« til »snelluróður« á Tvøroyri í ár.

Eisini aðrastaðni byggja teir nógvar opnar bátar til heima útróður í ár.